

AGENDA

- 06-11-2006 Ledencontactvergadering in Pannekoekhuis Beugelen. Lezing nog niet bekend.
- 04-12-2006 Ledencontactvergadering in Pannekoekhuis Beugelen. Lezing door de heer Corporaal uit Hasselt over het ontstaan van de gebieden Reestdal en Oldematen.
- 08-01-2007 Ledencontactvergadering in Pannekoekhuis Beugelen. DVD over vogels, nieuwjaarsbijeenkomst.
- 05-02-2007 Ledencontactvergadering in Pannekoekhuis Beugelen. Lezing door Jeroen Bredenbeek over zangvogels.
- 06-03-2007 Dinsdagavond ???
- 17-03-2007 Schoonmaakdag.

JEUGDAGENDA

Programma 2006

- 14 okt. Herfstbakjes maken (meisjes) voederhuisjes (jongens), jonge en oudere jeugd. 14 uur inforuimte SBB
- 18 nov. Speurtocht 14 uur. inforuimte SBB

2007

- 13 jan. Nieuwjaarsvisite met dia's, film, quiz ??? en het nieuwe programma wordt weer uitgedeeld. 14 uur inforuimte SBB.

DE FIETSTOCHT NAAR DE 'WHEEM'

We vertrokken zaterdag 9 september om 9.00 van het marktplein in Staphorst.

We fietsten via het veld ,waar we de anderen ophaalden, naar Avereest en bezochten de 'Wheem' het infocentrum van Landschap Overijssel.

Daar gingen we met een gids lopen door het Reestdal.

Ze vertelde ons van alles over de vruchten van bomen, struiken en planten.

Na anderhalf uur waren we weer terug bij de 'Wheem'.

Daar keken we nog even binnen en daarna stapten we weer op de fiets.

We fietsten door het bos over een wandelpaadje naar een open plekje, waar we gingen eten.

Toen we klaar waren met eten stapten we weer op de fiets en reden door het bos en over het fietspad richting Balkbrug.

In Balkbrug gingen we naar molen de Star. Daar aangekomen mocht iedereen gaan kijken in en naar de molen zelf.

Je kon er ook van alles doen, zoals:

- Rogge uit de aren kloppen
- Rogge van het kaf scheiden
- Rogge malen
- Koekjes bakken
- Pannenkoeken eten, enz.

Toen we daar van alles hadden gedaan en de molen hadden bekeken gingen we weer op de fiets.

Na een poos gefietst te hebben gingen we via het Staphorster bos weer terug naar het marktplein.

Om 16.30 waren we daar en ging iedereen weer naar huis.

Wouter Huiskes en Harm Jan Dijk

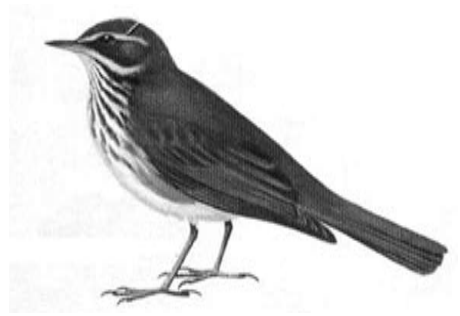
OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS

- BONTE VLEGENVANGER** nr. AH. 74.955, geringd als broedend wijfje na 1kjaars in nk. 32, Bulder's Bos op 15 mei 2005. op 19 mei 2006 door ringer B.v.d. Brink uit Noordeinde in nestkast te Doornspijk, De Zoom gecontroleerd. Afstand 42 km.
- GEKRAAGDE ROODSTAART** nr. AK. 94. 727, geringd op 06-06-2005 als nestjong in nk. 110, Canadabos, Ommerschans (Hiemstra). op 17 aug. 2005 gecontroleerd. door ringer te Korbeek-Lo, Vlaams Brabant, België. Afstand 224 km.
- KERKUIL** nr. 5.325.273, geringd als nestjong in nk bij C.A. Pol, Rijksweg NZ, Havelte op 27-06-1998. op 15-06-2006 vrouwtje bij pulli in kast bij Geert Veurman, Oldehave 4, Ruinen, op 06-07-2006 idem.
- BONTE VLEGENVANGER** nr. AH. 79.452, geringd op 26-05-2004 in nk. 1206, vak 30, route 117, als nestjong. op 23-05-2006 broed. in nk. H.25, Haardennen, Balkbrug, route 50.
- PIMPELMEES** nr. AH.73.514, geringd op 23-05-04 als pull in nk. 22, Bomertswijk, IJhorst, route 133. op 23-05-2006 bij jongen in nk. 3 Tissingbos, IJhorst, route 28 (H. Stegeman).
- KOOLMEES** nr. AG.48.897, geringd op 17-05-04 als nestjong in nk. 16, Dunninghe, De Wijk, route 65 (J. Bisschop). op 27-05-2006 bij jongen in nk. 611a, vak 14, bosw. Staphorst, route 17, Blaauw.
- BONTE VLEGENVANGER** nr. AK. 87.398, geringd op 07-05-05 in nk. 58, route 5 als pull. bosw. Staphorst. op 27-05-06 bij pulli in nk. 631, vak 14, route 17, bosw. Staphorst.

- ZWARTE MEES** nr. AH.81.809, geringd op 16-05-05 als nestjong in nk. 961, route 22, bosw. Staphorst (B. Witte en G.J. Timmer) op 27-05-06 bij pulli in nk. 955, route 17, bosw. Staphorst.
- BONTE Vliegenvanger** nr. AH. 76.708, geringd als pull op 29-05-04 in nk. 921, route 21, (K. Koobs) in bosw. Staphorst. op 27-05-06 bij pulli in nk. 960a, bosw. Staphorst bij pulli, route 17.
- KERKUIL** nr. HELGOLAND 4249119, geringd als nestjong te Petershagen-Heisterholz, Detmold (Lippe) Duitsland op 05-06-1999. op 23-11-1999 binnengevlogen en weer in vrijheid te Vuile Riete nr. 30 (Judith Schmidt). Afstand 172 km.
- KOKMEEUW** nr. HIDDENSEE IA 051522, geringd als 1e kj. te Leipzig-Mitte, Duitsland, DDR op 17-12-1999 Hiddensee. op 02-05-2002 verkeersslachtoffer te Meppel gevonden door E.J. Woudsma, Staphorst. Afstand 448 km.
- KERKUIL** nr. Arnhem 5.389.288, geringd op 11-07-2005 kast van Sweb te Bloemberg 18 (ref. J. Bisschop) als nestjong. op 13-02-2006 verkeersslachtoffer op Ai t.h.v. De Kar te Apeldoorn. Afstand 54 km.
- ZWARTKOPJE** nr. Bruxelles 9482818, geringd op 29 aug. 2005 als 1kj. man te Lebbeke, Oost-Vlaanderen, België op 23-04-2006 tegen glas, doorgevlogen te IJhorst, Callenfelsweg 6. (R. Roo). Afstand 238 km. Verstreken tijd 237 dagen.
- KERKUIL** nr. 5.379.117, geringd op 15-07-2003 te Den Westerhuis Balkbrug als nestjong. Kast A. Dragt. op 15-07-2006 verkeersslachtoffer te Hellendoorn. Melder D. Broeze. Afstand 27 km.
- ZWARTE MEES** nr. AH.75.174, geringd op 15-05-04 als pull nk. 847, route 3, bosw. Staphorst. op 29-06-06 bij pulli in nk. 120410 bosw. Staphorst, ref. Kl. Hoeve.
- BUIZERD** nr. 6.104.599, geringd op 08-06-2002 als pull (3) te Rouveen (208.512.21.37). op 18-06-2006 dood gevonden in weiland te Rouveen, Kl. Kloosterweg.

KOPERWIEK nr. H.273.247, geringd op 01-11-2000 als na 1 kjaars te Lheederzand, Dr. door ringer 272, Menork, Dwingeloo (v. Heerde). Co-ordinaten: 224-536N-17,31.

op 30-12-2000 raamslachtoffer te Meppel, Catharinastraat 32 (S. van Rossum).

TORENVALK nr. 3.531.316, geringd op 02-02-1998 als 2kj. man te Stroombroek, omg. Kilder door ringer D. Westra te Zevenaar (ringer 325).

op 12-04-1998 vers dood gevonden te Rouveen, Bisschopsweg. Melder Klaas Harink.

TORENVALK nr.3.569.124, geringd op 21-06-2000 als 1kjaars te Westhem-Atzenmeer door ringer J. v.d. Sluis uit IJlst (ringernr. 959).

op 21-12-2000 binnengevlogen Postweg, Rouveen en weer in vrijheid. Melder H. Smit, Postweg.

KERKUIL nr. 5.028.980, geringd op 19-06-2000 als 1kjaars bij Radewijk door ringer J. Bouman (ringer nr. 41).

op 10-10-2002 dood in schuur gevonden te Noord Stegeren nr. 36. Melder Judith Schmidt.

KERKUIL nr. 5.267.395, geringd op 15-06-1999 als pull te Eemster door Johan de Jong uit Ureterp (ringer nr. 138). Coördinaten: 223.541N-17.21.

op 13-03-2001 draadslachtoffer te Staphorst, Westerparallelweg. Melder L. Zwiars.

KERKUIL nr. 5.284.479, geringd op 23-07-2001 als pull te Veecaten, omg. 's-Heerenbroek door ringer J. Nap van VRS Zwarte Meer.

op 23-09 2001 gewond aan vleugel gevonden te Dalfsen en gestorven in asiel. Melder politie Dalfsen.

KERKUIL nr. 5.320.705, geringd op 14-06-2000 als pulil te Kolderveense Bovenboer (16.56.21) door J.G. Rypkema.

op 15-02-2001 verkeersslachtoffer Havelterberg. Verpleegd in asiel en op 02-04-2001 weer in vrijheid te Nieuwleusen, Rollecate.

- KERKUIL** nr. 5.335.446, geringd op 18-06-1999 te De Klosse, omg. Giethoorn (ringer 976, W. Engelsma, Steenwijk) als pull. op 25-04-2000 verkeersslachtoffer op A28 hm-paal 123,0 gemeld door Sibold van RWstaat.
- KERKUIL** nr. 5.339.008, geringd op 28-06-2000 te Vosseveld bij Winterswijk door ringer B.J. Arentsen uit Aalten als volw. wijfje. op 30-01-2002 verkeersslachtoffer op de weg van Winterswijk naar Oeding in buurtschap Brinkheurne. Melder B. v.d. Zee, Bevrijdingslaan 22 te Meppel.
- KERKUIL** nr. 5.340.109, geringd op 23-06-2000 te Joure als pull door ringer Johan de Jong uit Ureterp (ringer 138). op 16-01-2001 verkeersslachtoffer op A32 km 25,2 t.h.v. Witte Paarden. Melder J. Dunnink van RWstaat.
- KERKUIL** nr. 5.347.467 geringd op 30-06-2000 te of te wel bij Eernevoude (11.13.43) als pull door ringer Johan de Jong uit Ureterp. op 02-03-2001 verkeersslachtoffer te Staphorst op A28 bij viaduct Reggersweg. Melder Jan Huls.
- KERKUIL** nr. 5.372.541, geringd als pull op 15-07-2003 te Egede bij Hankate en Rhaan, Ov. door ringer B.G. Nyeboer uit Rijssen (ringer 205). op 18-09-03 verkeersslachtoffer Ten Arlo bij klaverblad gevonden door Toersen uit Hollandseveld via Johan Everts.
- BUIZERD** nr. 6.097.761 geringd als pull op 05-06-1999 een man te De Haar, omg. 't-Haantje, Dr. door ringer 929, A. Dekker, Groningen. op 09-06-2001 verkeersslachtoffer te Veeningen, in asiel gestorven. Melder fam. Smilde, Veeningen nr. 25.
- BUIZERD** nr. 6.098.184, als pull geringd omgeving Lycklemabosch bij Sondel door ringer W. Louwsma uit Elamahuizen op 22-06-1998. op 10-08-2000 op de N761, Buurtschap Basse, Ov. verkeersslachtoffer. Melder Johan Boelend via Harry Mulder.
- BUIZERD** nr. 6.102.662, geringd als vrouw, pull op 31-05-1999 omg. Oldeholtspade door ringer M.A. van Galen uit Wolvega. op 21-12-1999 verkeersslachtoffer op A28 km-paal 107,0, nabij Lichtmis. Melder J. Dunnink, RWSt.

BUIZERD nr. 6.112.169, geringd als pull op 30-05-2002 omg. Gasselterveld (245-553 N). Ringer W. van Manen, Assen, Ringer 703. op 12-01-2003 vers dood, rand bos te Elim gevonden, W.S. Lok

HAVIK nr. 7.083.781, (een wijfje) geringd op 08-06-1992 als puli te Mildam door ringer W.S.Lok op 29-10-2002 dood gevonden te Ruinerwold, Dijkmansweg. Melder Dick ten Heuvel, Broekhuizen 3.

KNOBBELZWAAN nr. 936 H, op 02-09-1992 als vrouw geringd door ringer Hans Esselink uit Nijmegen (ringer 91) omg. Hoogezand. op 30-06-2000 verkeersslachtoffer op A28 westbaan, hm-paal L122,750. Melder Sibolt van RWSt.

Tot zover de “oogst van de laatste maanden”
En het advies blijft luiden: let op die pootjes.

Namens Vogelringstation GO 8 Blaauw

NESTKASTONDERZOEK 2006

Object: Reindersveld, Echten,
route 35
Controleurs: fam. Reigersman.

Aantal nestkasten: 69
Bewoond: 57 nestkasten
Onbewoond: 12 nestkasten

Vogelsoort	totaal aantal legsels (1+2)	totaal aantal succesvolle legsels	totaal aantal 1ste legsels
Koolmees	16	16	16
Pimpelmees	10	10	10
Bonte vl.vanger	26	25	26
Zwarte mees	1	1	1
Gekr.roodstaart	2	1	2
Boomklever	1	1	1
Winterkoning	1	0	1
Totaal	57	54	57

Object : Carstenbos, route 27.
Controleurs: H. Bloemhof en
J. Dunnink.

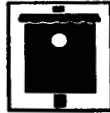
Aantal nestkasten: 67
Bewoond: 55
Onbewoond: 12

Vogelsoort	totaal aantal legsels (1+2)	totaal aantal succesvolle legsels	totaal aantal 1ste legsels
Koolmees	26	22	25
Pimpelmees	10	8	10
Bonte vl.vanger	14	9	14
Gekr.roodstaart	2	2	2
Zwarte mees	3	1	3
Totaal:	55	42	54

De verstoringen werden veroorzaakt door de steenmarter waarvan het aantal toeneemt. Alle waren niet voorzien van de zgn. metalen korfjes. De rest wel.

Object : Carstenbos-punt,
route: 127
controleur: P.J. Siepel.

Aantal nestkasten: 36
Bewoond: 25
Onbewoond : 11

Vogelsoort	totaal aantal legsels (1+2)	totaal aantal succesvolle legsels	totaal aantal 1ste legsels
Koolmees	5	4	5
Pimpelmees	9	6	9
Bonte vl.vanger	10	9	10
Glanskop	1	1	1
Totaal:	25	19	25

Ook hier enige verstoringen door de steenmarter. Geen korfjes aanwezig.

Object : Tissingbos, IJhoorst,
route: 28
controleur: H. Stegeman.

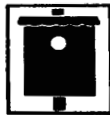

Aantal nestkasten: 30
Bewoond: 21
Onbewoond : 9

Vogelsoort	totaal aantal legsels (1+2)	totaal aantal succesvolle legsels	totaal aantal 1ste legsels
Koolmees	5	5	5
Pimpelmees	5	5	5
Zwarte mees	1	1	1
Bonte vl.vanger	9	7	9
Boomklever	1	1	1
Totaal:	21	19	21

Ook hier enige verstoringen te wijten aan predatie van steenmarters.

Object : Carstenven ('t Veentje),
route 26
controleurs: K. Tissing en
A. Muller.

Aantal nestkasten: 71
Bewoond: 41
Onbewoond: 30

Vogelsoort	totaal aantal legsels (1+2)	totaal aantal succesvolle legsels	totaal aantal 1ste legsels
Koolmees	9	9	9
Pimpelmees	11	11	11
Bonte vl.vanger	16	16	16
Gekr. Roodstaart	2	2	2
Zwarte mees	1	1	1
Boomklever	2	2	2
Totaal:	41	41	41

Samengesteld door L. Blaauw

VELDWAARNEMINGEN

Deze keer niet zo veel meldingen, maar wel van de vaste kern. Waarvoor hartelijk dank.

Planten (bloeiend):

Pinksterbloem

20-04-2006 1 ex. Dickninge, de Wijk. Waarnemer Jan Paasman.

Gele anemoon

23-04-2006 1 + 3 + 52 + 2 ex. Ommerschans, Balkbrug. Waarnemer Jan Paasman.

Gele brem,

03-05-2006 1 ex. boswachterij Staphorst. Waarnemer Jan Paasman.

Planten (eerste in blad):

Beuk 4 ex. Dickninge, de Wijk. Waarnemer Jan Paasman.

Vogels:

Boomvalk

15-08-2006 1 ex. jagend boven Ganzeplassen, boswachterij Staphorst. Waarnemer Jan Huls.

Ransuil

04-09-2006 1 ex., waarschijnlijk jong. Zwaluwlaan, Nieuwleusen. Waarnemer Ferdi Knotters.

Purperreiger

15-07-2006 4 ex. (2 oude en 2 jonge) in Reestdal achter de Lokkerij, Schiphorst. Waarnemers fam. Koopman. Toen het Waterschap daar een machine neerzette om de Reest te schouwen, zijn ze voorgoed verdwenen. Ze hebben geen foto's kunnen maken. Melding via Harm Bloemhof.

Waterral

??-04-2006 1 ex. in de sloot langs het pad in De Vledders, IJhorst, later
2 ex. Waarnemer dhr. Palsma. Melding via Harm Bloemhof.

Kwartelkoning

??-06-2006 1 ex. gehoord Leijer Hooilanden, IJhorst. Waarnemer Martijn
Bunskoek. Melding via Harm Bloemhof.

Kwartel

15-05-2006 meerdere ex. De Vledders, IJhorst. Waarnemer Loekie van
Tweel. Melding via Harm Bloemhof.

22-07-2006 1 ex. gehoord in het graanakkertje achter de Havixhorst.
Waarnemers fam. Koopman. Melding via Harm Bloemhof.

Groene specht

??-08-2006 1 ex. Heerenweg, IJhorst. Waarnemer Arend Muller.

Wielewaal

13-06-2006 1 ex. gehoord in het Carstensbos, IJhorst ter hoogte van
Herbalife. Waarnemer Harm Bloemhof.

IJsvogel

19-08-2006 1 ex. zittende op een hengel tijdens het vissen in de Hooge-
veense Vaart, Staphorst. Waarnemer Jan Koobs. Is dat
bijzonder of niet?

Roodborsttapuit

15-05-2006 1 ex. De Vledders, IJhorst . Waarnemer Loekie van Tweel.
Melding via Harm Bloemhof.

05-06-2006 2 ex. (paartje), De Esch, Staphorst. Waarnemer Jan Dun-
nink.

12-06-2006 2 ex. (oude met een jonge), De Esch, Staphorst. Waarnemer
Jan Dunnink.

31-07-2007 4? ex. (paartje met in ieder geval twee jongen) in vak 29
boswachterij Staphorst. Waarnemer Jan Huls.

Oeverwaluw

13-06-2006 kolonie (20 nesten) in zandopslag gemeente, De Esch, Stap-
horst. Waarnemer Jan Dunnink. In overleg met gemeente zijn
afrastering en borden geplaatst. Hulde.

Gele kwikstaart

05-06-2006 2 ex. (paartje) Schoolwijksweg/Wheemeweg, Staphorst.
Waarnemer Jan Dunnink.

13-06-2006 1 ex. De Esch, Staphorst. Waarnemer Jan Dunnink.

Groenling

13-06-2006 15 ex. De Esch, Staphorst. Waarnemer Jan Dunnink.

Putter

16-06-2006

2 jonge ex. zandopslag gemeente Staphorst, De Esch, Staphorst. Waarnemer Jan Dunnink.

Kneu

13-06-2006

50 ex. De Esch, Staphorst. Waarnemer Jan Dunnink.

Tuinfluit

22-04-2006

1 ex. bij huis horen zingen, Balkbrug, Iepenlaan. Waarnemer Jan Paasman.

Bonte kraai

28-06-2006

1 ex. gezien op Ameland, in de buurt van Nes. Waarnemer J. Bisschop, Beatrixweg 20, De Wijk

Putter

10-07-2006

1 paartje gezien Oldenhof, De Wolden. Waarnemer L. Blaauw, Pr. Clauslaan 68, De Wijk.

Kneu

07-07-2006

2 ex. Esdoorn, Koekange. In de tuin bij E. Bisschop. Waarnemer J. Bisschop, Beatrixweg 20, De Wijk.

Zwartkop (*silvia atricapilla*)

24-04-2006

1 paartje gezien in de tuin, badderend in moerassig stukje vijver. Waarnemer W.J. Amou-reus, Emmaweg 16, De Wijk.

IJsvogel

12-07-2006

1 ex. Reestdal, zat op een tak en schoot plots het water in om een vis te vangen, daarna weer het bos in. Waarnemers P. Vellinger, Beatrixweg 13, De Wijk en R. van Zutpent.

Vlinders:**Rouwmantel**

17-08-2006 2 ex. Zoere Grachten, boswachterij Staphorst. Waarnemer Anton Schuring.

??-08-2006 1 ex. Heerenweg, IJhorst. Waarnemer Ursula Muller.

Kolibrivlinder

11-08-2006 1 ex. op balkon in Meppel op plant *Liatris spicata*. Waarnemer Anton Schuring.

Reptielen:**Adder**

15-07-2006 1 ex. Zoere Grachten, boswachterij Staphorst. Waarnemer Anton Schuring.

Zoogdieren:**Eekhoorn**

02-07-2006 1 ex. Vier Bergen, boswachterij Staphorst. Waarnemers fam. Schuring.

De hartelijke groeten, geef je ogen de kost en neem een notitieboekje mee als je het veld in gaat.

Jan Paasman, Iepenlaan 7, 7707 BB Balkbrug, tel.: 0523 – 657371

e-mail: jan_janny_paasman@hotmail.com.

50-JARIG BESTAAN

Volgend jaar “2007” bestaat de Natuurbeschermingsvereniging “IJhorst-Staphorst e.o.” 50 jaar. Er is een commissie in het leven geroepen, die een programma vanaf maart tot en met december 2007 heeft samengesteld. Regelmatig zal er in de “Scharrelaar” hierover iets worden bericht. Een van de activiteiten is het uitbrengen van een jubileumboek. Ons verzoek aan de leden en oud-leden is om foto's, dia's of krantenknipsels over de eerste 40-45 jaar aan ons te lenen te geven.

Graag zo spoedig mogelijk , doch uiterlijk 17 november 2006, inleveren bij een van de commissieleden:

J. Vos, Lankhorsterweg 5a, Staphorst

J. Tromp, Gemeenteweg 162, Staphorst

W. de Weerd, Burg. de Bosch Bruiststraat 2, Nieuwleusen

A. Muller, Heerenweg 18a, IJhorst

NATUURREIS POLEN 20 - 27 MEI 2006

In de aankondigingsbrief van deze reis stond, dat deze op vrijdag zou beginnen. Echter, de 20ste viel op een zaterdag. Op een persoon na had iedereen het typefoutje ontdekt. Toen Klaas namelijk op donderdagavond telefonisch contact had met Jan Vos zei hij "tot morgen". Gelukkig vertelde Jan hem, dat hij pas op zaterdag naar Polen moest vertrekken.

Ook bleek helaas, dat Dita, die normaal gesproken de mooie reisverslagen schrijft, niet bij deze reis aanwezig kon zijn. Vandaar dat ik heb aangeboden het verslag van deze reis te maken.

Op elke avond gingen we met (non) alcoholische drankjes lekker nagenieten in de ontbijtruimte van het pension. Er werd veel gelachen. Hoe later hoe zotter de verhalen. Wie weet wat een oeioei vogeltje is? Jaap weet het antwoord.

Zaterdag 20 mei

Om 7.00 vertrokken we in de bus met wederom Hans als chauffeur naar onze verblijfplaats Stepnica. Het bleek een opmerkelijke bus te zijn, aangezien er tafeltjes in zaten, waaraan vier personen konden zitten. Uiteraard konden alleen de mensen die geen last hebben van wagenziekte achteruit rijden.

De tweede stop vond plaats in Altentreptow (een klein dorpje in Oost-Duitsland).

Daar hadden we 45 minuten om rond te kijken. Heel aantrekkelijk was het niet, aangezien het centrum zo goed als uitgestorven was. De meesten van de groep gingen lekker wat drinken, terwijl anderen een kleine wandeling maakten. O.a. was er te lopen langs een slootje achter de huizen. Na een tijdje was er een hoge stadspoort te zien. Ook de Evangelische kerk werd bezocht. Alleen wat problematisch om het interieur te fotograferen. Op het terrein van de kerk stond de grote weegbree.

Onderweg konden we genieten van de gele koolzaadvelden en bij de Poolse grens van een grote kolonie zwaluwen. Later op de dag vertelde Geertje, dat er ook reeën, kiekendieven, buizerds, een reiger, een ooievaar en een dode wasbeer gezien waren.

Vlakbij Stepnica was het ons onduidelijk welke richting wij op moesten rijden. Eerst probeerde Hans het zelf uit te zoeken via de kaart, maar uiteindelijk werd een Poolse auto aangehouden. Al snel bleek het niet zo eenvoudig om een antwoord te krijgen.

De wegenkaart van de Pool was namelijk in diverse stukken en vanzelfsprekend vond hij het stuk van de juiste regio niet een twee drie. Na enig puzzelwerk konden we uiteindelijk toch de reis vervolgen. Aan de rand van Stepnica, dat ligt aan de oostkant van de baai van Stettin, werden we opgevangen door dhr. Rabski, van het EUCC (Poolse organisatie voor de kustbescherming), die ons deze week zou begeleiden. Om 18:00 arriveerden we bij het pension.

Toen moest de kamerverdeling worden gemaakt. De groep werd op 3 verschillende locaties ondergebracht.

Als avondeten kregen we salade, vis en gebakken aardappels en voor een persoon vlees in een eenvoudig, doch ruim restaurant. Na het eten bleek daar een disco te gaan plaatsvinden. Jannie zagen we na een tijdje met een Poolse jongeman dansen.

Zondag 21 mei

Na een overvloedig ontbijt gingen we met de bus naar Czarnocin. Daar begint het Oder Delta park waar we gingen wandelen en fietsen. Dit ging gepaard met meerdere kleine regenbuien. Bijzonder was, dat de fietsen geschonken zijn door het Nationaal Park De Hoge Veluwe, toen daar nieuwe werden aangeschaft.

De blaartrekkende boterbloem stond er in grote bossen in de (droge) sloot. En ook vogels waren er volop, al werd in eerste instantie gezegd, dat het moeilijk zou worden vogels te spotten door de wind. We zagen fazant, koe-koek, kip, arend, kraanvogel, zwanen, zwarte ooievaar en de wouw.

Tijdens het wandelen kwamen we vlak langs een kudde Schotse Hooglanders en in de verte zagen we Konics paarden lopen.

Vlak voor de lunch beklommen we een uitkijktoren. Toen we er bovenop stonden, waren zo'n 30 kraanvogels in de verte te zien. De lunch vond plaats in een hutje.

De broodjes, het fruit en drinken stonden in het midden met rondom hooibalen als banken. Buiten konden we worstjes aan een stok warm maken.

Na de lunch liepen we naar de tweede uitkijktoren, waar we zicht hadden op het water.

Verder kwamen we vandaag ook langs een beekje, waarin de bever en otter leven. Medereisgenoten wisten mij nog te melden, dat zij wilde zwijnen zagen lopen. We konden niet over de dijk terugfietsen, want die was te glad door de regen. We moesten dus dezelfde weg terug.

De fietsen moesten we bij een boerenschuur afleveren. De EUCC huurt die schuur om al hun materiaal voor het behoud van de natuur te herbergen. Dit terrein met gebouwen is een voormalige Staatsboerderij (Kolchoz). Na de Wende in 1989 is deze boerderij verlaten en ook nu nog staan vele schuren leeg. Een boer probeert nu weliswaar om er weer leven in te brengen, maar gezien de geringe vooruitgang kan hij het voorlopig niet kopen en is het daardoor nog eigendom van de staat.

Terug bij ons pension besloten enkelen nog langs het meer van Stepnica te wandelen.

Een deel van de route ging over een dijk. Helaas hoorde ik niet tot degenen, die een beverdam hebben gezien. Echter, iedereen zag wel de poelruit, kleine weegbree en engelwortel.

's Avonds soep, vlees en gebakken aardappels gegeten.

Maandag 22 mei

In de ochtend brachten we een bezoek aan Stettin. We hadden vrouwelijke gidsen bij ons (eentje sprak in het Pools, de andere vertaalde het vervolgens in het Duits).

Voordat we met de stadswandeling begonnen, dronken we eerst koffie bij onze bus.

Ook Stettin is in de 2e Wereldoorlog niet onbeschadigd door het bommengeweld gekomen. Voor bijna alle gebouwen geldt, dat ze na de oorlog herbouwd zijn. Sommige in oorspronkelijke staat, andere zijn op de oorspronkelijke fundamenteën in moderne stijl herbouwd.

De klok van het kasteel ziet eruit als een gezicht. De mond geeft de datum aan en de ogen kijken naar de grote wijzer. Ook wordt ergens de maanstand aangegeven.

Op de binnenplaats worden tegenwoordig theatervoorstellingen gegeven. Het oudste huis van Stettin is opvallend oranje geschilderd. Het was eigendom van welvarende bankiers, totdat zij failliet gingen. Tegenwoordig zit er een kunstschool en een taalinstituut in.

De Dom (St. Jacob) is gemaakt door de katholieke Duitsers in Slavische stijl. Binnen zijn mooie glas in lood ramen en diverse kapelletjes te zien.

Verder kwamen we langs het huis, waarin een prinses geboren is, die later trouwde met een van de tsaren.

Ook zagen we de mooiste barokke zandsteen fontein uit de 18de eeuw.

Er zijn twee poorten in de stad te vinden nl. de havenpoort (niet bekeken) en

de koninklijke poort. Beide zijn ontworpen door een Nederlandse architect. Bij de tweede zijn Hercules en Mars op de achterkant afgebeeld.

Op het plein voor de oudste kerk (St. Peter en Paul's Church) staat het monument ter nagedachtenis van de opstand tegen het communisme in 1970. Niet alleen betogers maar ook toevallige voorbijgangers (zoals een vrachtwagenchauffeur) vonden destijds de dood.

Op weg naar de volgende bestemming kwamen we langs een laan met vele bloeiende kastanjabomen. In Stettin hebben ze veel last van een bepaalde rupsensoort, die ervoor zorgt, dat de bladeren midden in de zomer bruin worden en vroegtijdig afvallen.

De laan waar deze kastanjes staan is een plaats waar 's zomers veel verliefde stelletjes komen. Die worden nu zwaar gedupeerd, want het is niet echt romantisch onder de vroegtijdig kale kastanjabomen.

In Podgrodzie, dat aan de westkant van de baai van Stettin ligt, kregen we een traditionele lunch. Eerst kregen we zure soep met ei. Vervolgens aten we koolsalade met aardappels, groente en een schnitzel.

Na het eten gingen we naar het Swidwie reservaat, waar vogels de hoogste bescherming krijgen. Het laatste stuk moest Hans stapvoets rijden vanwege de laaghangende takken over de weg. Tijdens het rijden zagen we een ree, kraanvogels, ooievaar en zwanen. Bij het bezoekerscentrum kregen wij en de Poolse jeugd uitleg over diverse jachtvoorwerpen zoals de speren, pijl en boog. Ook werd ons verteld, dat na de ijstijd een toendra is ontstaan, waarop herten gingen leven. De grootste vijanden bleken de mens en de wolf te zijn.

Na het verhaal gingen de meesten koffie en thee drinken, omdat de regen niet echt tot een wandeling aanspoorde. Daarna zijn we toch nog een stukje gaan lopen. Vlakbij het bezoekerscentrum zag Geertje een vogelhuisje in de vorm van een totem en na een tijdje gewandeld te hebben, kwamen we langs een boom met elvenbankjes erin.

Jaap hoorde een koekoek. Hiltje en Kees waren te laat terug bij de bus, omdat ze het verst hadden gelopen. Echter, zagen zij wel oranje en bruine vuurvlinders.

Terug in de bus gingen we opnieuw naar Stettin om daar ons avondeten te nuttigen.

We aten in het Christopher Columbus restaurant. We hadden keus tussen spaghetti met saus en kip in een pittig sausje met groenten en gebakken aardappeltjes.

Toen we weer naar ons pensioen moesten keken Kees, Jan Willeboordse en ik nog even naar de buitenkant van het nationaal museum en een regeringsgebouw met torens met ervoor een kunstachtig plateau.

Dinsdag 23 mei

Op weg naar het natuurmuseum in het Nationaal Park Wollin zagen we kraanvogels, bruine kiekendieven en de rode wouw. In het museum in Miedzyzdroje werden we begroet door de directeur van het NP Wollin.

Hij wilde z'n verhaal zo snel vertellen, dat Jannie het vertalen niet bij kon houden.

Als aardigheidje kregen we diverse folders aangeboden.

Yvonna gaf de rondleiding door het museum. Echter, stond ze bij dusdanig veel details stil, dat driekwart van de groep verderop de verzameling ging bekijken.

Er zijn wel drie interessante dingen te vermelden nl.: de stranddistel moet beschermd worden, door een houtconstructie langs de groeiplaats te zetten, zodat men er niet meer bij kan komen. Verder weegt het nest van een zeearend 600 kilo en heeft een doorsnee van 3 meter. Op het dak van het museum zit een Oehoe in een grote kooi ter observatie.

Vervolgens gingen we naar Gosan (een uitzichtpunt over de Oostzee).

Daarna maakten we een stop om Wisenten in een park te bekijken. Aangezien de totale wandeling zo'n 3,5 kilometer bedroeg, besloten Hans, Roelie en Henk voortijdig terug te keren naar de bus. In het park waren eveneens arenden, herten en aardvarkens te zien. De bloeiende zevenster werd hier ook voor het eerst waargenomen.

De lunch nuttigden we in Miedzyzdroje (soep en koud buffet). Na het eten bekeken we het NP Wollin verder door o.a. naar het uitzichtpunt Lubin te gaan. We keken over diverse eilandjes, die ontstaan zijn na het ontdooien van een gletsjer.

Ook bezochten we het kalkmeer Turkusowe. We hebben daarna het Scheveningen van Polen, Miedzyzdroje, waar we ook geluncht hadden, bekeken. We liepen langs kraampjes, waar ze super kitscherige spulletjes verkopen en over de pier. Na wat te hebben gedronken keerden we terug naar het pension. Als avondeten hadden we deegballen met erin zuurkool en vlees. Vooral het deeg en de zuurkool werden door velen niet gewaardeerd.

Woensdag 24 mei

Vandaag zowel historische plaatsjes als natuur bekeken. Onderweg zagen we al kraanvogels en een ooievaar. Als eerste maakten we een stop in het plaatsje Wolin. Hier was een markt waar sommigen bijvoorbeeld fruit, een grappig speeltje voor op de tuinslang en een hesje met vele zakjes kochten. De grote kerk was in de 2e Wereldoorlog verwoest en pas in 2000 opnieuw geopend. Het plaatsje is van oorsprong een Vikingen oftewel Noormannen dorp.

Op weg naar de volgende plaats reden we langs Dziwnow, dat nergens op de landkaart is te vinden. Officieel staat het alleen bekend als bos. Het was namelijk een geheime woonplaats voor de militairen. Vlak erna lag een onderzeeër verborgen.

Bij Pustkowo maakten we een strandwandeling van 2.5 kilometer. Na een tijdje leek het een beetje op Zeeland met de palen in het water. Daarop zaten meeuwen en aalscholvers. Alleen de zwanen in de zee duiden erop, dat het om zoet water gaat en niet om zout zoals in Nederland. Hans was met de bus naar een bepaald punt gereden met de bedoeling, dat we daar zouden lunchen. Alleen de trap er naar toe bestond niet meer. Die bleek weggeslagen te zijn door een storm. Uiteindelijk werd besloten, dat wij door zouden lopen naar het centrum van het plaatsje Rewal en dat dhr. Rabski de bus zou gaan ophalen. Na een tijdje wachten, konden we eindelijk de broodjes opeten. Een deel van de groep heeft op het strand gegeten en een ander gedeelte op de parkeerplaats.

Vervolgens zijn we naar Niechorze gegaan en sommigen hebben de vuurtoren beklommen. Daarna bezochten we het Middeleeuwse plaatsje Trzebiatow. Er was een interessant plein met erop het raadhuis en eromheen mooie huisjes in diverse kleuren. Eveneens was er een grote en een kleine kerk en een stadsmuur met enkele torens.

Het avondeten vond plaats in Kamien Pomorski. Voor het eten bezochten enkelen de zee, de kathedraal of heel kort het edelstenenmuseum. Het hotel Pod Muzami stond aan het plein, waar ook het raadhuis is gevestigd. We kregen soep in een broodkom met brooddeksel geserveerd. Verder kregen we vis of vlees in een jasje. Als toetje bestelden sommigen ijs en anderen koffie. Op de terugweg zagen we nog drie reeën, een ooievaar en een kiekendief.

Donderdag 25 mei

Vandaag bezoeken we het Insko Landschapspark. In eerste instantie konden we de gidsen niet vinden, maar gelukkig stopte Hans de bus op precies de goede plek, waar we ook af moesten slaan het park in. Zo konden de gidsen ons vinden. Na het koffie drinken konden we meteen doorrijden naar de bestemmingsplaats Djusko. Eerst gingen we lopen bij een heuvelandschap met gras en bos. Boven op de heuvel krijgen we uitleg over de soorten vogels, die in dat gebied voorkomen. Vervolgens gingen we naar een plek, waar de arenden in de winter worden bijgevoerd met doodgereden zoogdieren. Na een tijdje was er rumoer in de groep. Er was namelijk een bijzondere vogel gespot. Dat bleek de visarend te zijn. Vlak erna verscheen tot enthousiasme van de groep een tweede exemplaar.

In Insko nuttigden we wederom een Poolse lunch. Die bestond uit bouillon of bloemkoolsoep en uit deeg met vulling. Dat laatste hadden we al een keer met tegenzin gegeten in het restaurant in Stepnica. Toch werd het dit keer meer gewaardeerd.

Hierna gingen we naar een uitkijktoren in Ziemsko. Toen zagen we o.a. meeuwen, zwanen en eenden. Een gids vertelde dat het er vroeger droog was. Na het aanleggen van dammen zijn pas de meren ontstaan. Daar schijnt ook

een schreeuwend zijn nest te hebben gehad met het gevolg, dat hij een oehoe heeft opgegeten.

Eenmaal weer droog in de bus gingen we naar de volgende waterplek. Veel meer dan meeuwen zagen we er niet. Later maakten we nog een stop bij een veld, dat vol stond met Europese trollius.

Daarna gingen we terug naar het pension. We aten in ons restaurant terwijl we luisterden naar het gezang van een folkloristische groep. Sommige dames van die groep gingen dansen met Jan Vos en Kees Contant. Ook was het een succes, dat Roelie Bloemhof ansichtkaarten, zakdoekjes en klompjes van Staphorst uitdeelde.

Vrijdag 26 mei

Vandaag konden wij zelf bepalen wat we gingen doen. Op donderdagavond gingen er vele stemmen op om te gaan fietsen, maar op deze ochtend bleek dat er teveel wind was. Aangezien de gastvrouw van het pension een hond heeft en had aangeboden om ons mee te nemen voor een wandeling, kozen de meesten voor deze activiteit.

De reden hiervoor was, dat we mogelijk zeearenden zouden gaan tegenkomen.

Vanzelfsprekend werd er ook gekeken naar plantjes, en geluisterd naar andere vogels.

We hoorden en zagen o.a. de nachtegaal, wielewaal, kraanvogel, wouw, karekiet en de zwaan. En er stond dalkruid, weer veel zevenster, lelietjes van dalen enz.

Een deel van de wandeling ging door een natuurgebied. Het gebied betraden wij via smalle paadjes met er omheen hoge brandnetels en riet. Avontuurlijk wandelen was voor onze groep natuurliefhebbers geen enkel probleem. Tegen lunchtijd ging de gastvrouw terug naar het pension en wij op zoek naar een lunchplek zonder muggen. Er zaten namelijk vele stekende muggen. Harry besloot in z'n uppie de andere kant op te wandelen. Na de lunch namen we een andere route. Die liep via weilanden en bos. Een weiland werd op een dusdanige manier gemaaid, dat de vogels in het gras het zeer waarschijnlijk niet zouden overleven. Uiteraard gaf dat enige ophef in de groep.

Toen we terug in het dorp waren, liepen Femke, Willem en ik naar de houtfabriek.

Op dat moment was er niet veel activiteit. Wel zagen we boomstammen op verschillende plaatsen van een band rollen. Die worden namelijk gesorteerd op verschil in diameter.

Daarna keken we nog bij een paar winkels, waar het aanbod anders is dan bij ons..

In de supermarkt vonden we het een en ander voor de terugreis en trakteerden we onszelf op een lekker ijsje. Een aantal anderen van de groep waren ook op dat idee gekomen.

Hans, Roelie en Jaap waren gaan winkelen in Stettin, maar toen we ze 's middags weer zagen, bleken zij niets voor hun gading te hebben gevonden.

Hiltje, Ep en Klaas waren 's ochtends meegegaan met een lokale visser om zeearenden te gaan kijken. Die hebben zij niet gezien. Wij hebben alleen een rode wouw gezien.

Aan het eind van de middag zag Roelie, dat vlakbij het pension 3 jonge vosjes speelden. Ze waren zo af en toe goed te zien, omdat ze op een trapje van een toiletgebouw zaten. Er zijn heel wat foto's en filmpjes geschoten.

's Avonds kregen we een traditionele Poolse afscheidsmaaltijd in een jagershut. Op het terrein staan ook informatieve borden over o.a. de voorkomende bomen en dieren. Helaas alles in het Pools.

We aten rond een vuur Bigos (zuurkoolgerecht) met salade, waarin o.a. haring zat.

Verder konden we worstjes aan een stok warm maken op het vuur. Gelukkig hadden we die mogelijkheid, want anders had Femke niets om te eten. Na afloop kreeg Jannie Niehoff van de dhr. Rabski een fotoboek van de omgeving aangeboden. De gidsen kregen van Roelie ook weer de leuke Staphorster souvenirs als bedankje en ten afscheid.

Bigos (Poolse zuurkoolschotel)

recept aangeleverd door Jan Willeboordse

Bigos is een typisch Pools gerecht, waarvan elk huishouden wel zijn eigen recept heeft. Hieronder staat een voorbeeld van een simpele versie.

Ingrediënten:

250 gram doorregen spek

250 gram hamlappen

125 gram uien

40 gram boter

250 gram witte kool *

250 gram (wijn)zuurkool *

125 gram gerookte metworst

125 gram champignons

50 gram tomatenpuree

1 moesappel

5-7 jeneverbessen

1 teentje knoflook

zout

kummel

marjolein

laurierblad

paprikapoeder

(evt. witte wijn)

(evt. gedroogde pruimen)

* Zelf neem ik altijd één zakje zuurkool van 400 gram (J.W.)

Bereidingswijze:

Snijd het spek en vlees in grove blokjes; pel de uien en snijdt ze in kleine stukjes. Laat spek, vlees en uien bruin worden in de boter en laat het mengsel daarna sudderen met het deksel op de pan.

Maak de koolbladeren schoon en snijdt ze in kleine stukjes. Voeg de witte kool en de zuurkool toe aan het vleesmengsel in de pan, samen met de in plakjes gesneden metworst, champignons, in stukken gesneden appel, eventueel wat in stukken gesneden gedroogde pruimen, geperste knoflook, tomatenpuree en de genoemde kruiden.

Giet er zoveel (heet) water of witte wijn bij dat het net onderstaat. Controleer op smaak en voeg eventueel wat kruiden toe. Dek daarna de pan af en zet hem in de oven gedurende 90 minuten (Ovenstand 180° C) of laat alles ± 2 uur sudderen op een laag vuur (af en toe roeren).

Geef hierbij gekookte aardappelen of aardappelpuree.

Smacznego!

Zaterdag 27 mei

Vanochtend was het op tijd eruit, want we gingen opnieuw om zeven uur vertrekken.

We reden uiteindelijk zelfs vijf minuten eerder weg. Het ontbijt nuttigden we in de bus. Bij de eerste stop konden we foto's maken van koolzaadvelden. De tweede stop was bij een wegrestaurant, waar de kleine pimpernel nog stond. Daarna konden we in een stuk door naar Staphorst rijden.

Dit keer waren we sneller dan op de heenweg, want om halfvijf waren we terug bij het startpunt van de reis. Toen werd het in de regen uitladen van alle spullen en afscheid nemen van Hans en mij. Wij gingen namelijk meteen door naar ons Brabantse land.

In het park Hoge Veluwe zagen we nog een hert, dus een goede afsluiting van de vakantie.

De rest van de groep ging nog pannenkoeken eten, maar hebben een uur moeten wachten voordat de bestelling werd opgenomen. Uiteindelijk waren zij net zo laat klaar als ik thuis in Helmond was nl. 19:45.

Uiterste data voor
het inleveren van kopij:

9 november

Alle vogels, vlinders en wilde dieren

Aalscholver	Ekster	Grauwe gors	Kauwtje	Nijlgans	Rode wouw	Turkse tortel
Blauwe kiekendief	Fazant	Grauwe klavier	Kievit	Noordse nachtegaal	Roodborsttapuit	Veidleeuwierik
Blauwe reiger	Fitis	Groene specht	Kleine karrekiet	Ooievaar	Snor	Vink
Boerenzwaluw	Fluiter	Groenling	Knobbelzwaan	Patrijs	Sperwer	Wielewaal
Bontbekplevier	Fuut	Grote Bontespecht	koekoek	Pimpelmees	Spreeuw	Wilde eend
Bonte kraai	Gaai	Grote karrekiet	koolmees	Putter	Stormmeeuw	Witte kwikstaart
Boomklever	Geelgors	Havik	Kraanvogel	Raaf	Tafeleend	Zeearend
Boomkruiper	Gierzwaluw	Houtduif	Kuifeend	Rietgors	Tjiftjaf	Zilvermeeuw
Braamsluiper	Graspieper	Huismus	Meerkoet	Rietzanger	Torenavalk	Zwarte wouw
Buizerd	Grauwe gans	Huiszwaluw	Merel	Ringmus	Tuinfluiter	Zwartkopje

Vlinders

Bontzandoogje	Edelhert	Wilde dieren	Planten	Planten
Bruine vuurvlinder	Ree	Blaartrekkende boterbloem	waterviolier	Duinviooltje (?)
Bruinzandoogje	Vos	zevenster	Grootbloemige lathyrus (lichtgeel)	Een hoge soort wolfsmelk (1-1,5 m)
Geaderd witje	Wildzwijn	Europese trollius	engelwortel	
Landkaartje		engelwortel	poelruit	
Oranjetipje		stranddistel		

NATUURGEBEUREN IN OVERGROOTMOEDERS TIJD

opgetekend en verzameld uit oude Meppeler Couranten.

29 Augustus 1846:

Aangaande ooijevaars wordt uit Waspik eene voor de geschiedenis merkwaardige gebeurtenis medegedeeld, die den aandacht en opmerkzaamheid van een ieder heeft gaande gemaakt.

Gelijk bekend is, vertoonen de ooijevaars, naar gewoonte in deze streken in het voorjaar en verhuizen in het najaar in de herfst. Slechts eenmaal 's jaars brengen zij jongen voort. Dit jaar echter zijn wij getuigen, dat deze vogel tot tweemaal eijeren heeft gelegd en jongen voort gebragt heeft. In het begin Maart heeft zich op den kerk der herv. gemeente een paar genesteld, dat vijf jongen heeft gehad, welke reeds zijn uitgevlogen. Bij toeval zag men van de toren, dat in het nest andermaal 4 eijeren lagen en de ooijevaar aanhoudende daarop bleef zitten, waarvan het zonderlinge gevolg is, dat deze de 9 Augustus zijn uitgebroed en vier jongen opgeleverd.

1 Januarij 1853:

Als eene bijzonderheid deelt men mede, dat door den landbouwer A.J. Elema te Bedum, in deze week eene aanmerkelijke hoeveelheid kievitten is gezien. Bij dien landbouwer staat thans eene Daphe Mezereum, welke hier algemeen bekend is onder den naam van Peperboom, in den vollen bloei.

Staphorst, 26 Januarij 1853:

De vangst van wilde eendvogels op de eendekooi alhier en te Rouveen blijft voortdurend gunstig. Door enkelen wordt het versch gevangen wild, wegens speculatie, terstond van hier naar Rotterdam gevoerd, om vervolgens van daar naar Engeland te worden verzonden.

Staphorst 24 Februarij 1855:

Den wilden ganzen krijgen den trek op den rogge akkers. Bij de tegenwoordige schaarsheid door de aanhoudende liggende sneeuw, verwonderd niemand, dat ook deze vogels veel schade op de jonge rogge aanrigten, bijzonder op de plekken, waarvan de sneeuw is afgestoven.

Zaterdag den 10den Maart 1855:

Staphorst, 9 maart. Verschillende soorten van wild zijn in deze omstreken dood gevonden. Men schrijft dit toe aan de groote massa gevallen sneeuw. Men bespeurt niet zelden, dat hazen, patrijzen, duiven, enz. in de tuinen om en bij de woningen gelegen voedsel komen zoeken, terwijl eerstgemeld wild zelfs in schuren komt om zich van de hooitoppen te voeden.

7 Maart 1857:

In Gelderland en de Omstreken van Tiel zijn reeds onderscheidene ooijevaars waargenomen. Op de bouwhoeve van de Wed. van der Zandt, is den geheelen winter een ooijevaar gebleven, die wegens een gebrek aan de pooten, in het najaar niet heeft kunnen vertrekken. Het is door goede zorg en het verschaffen van gepast voedsel mogen gelukken hem in het leven te houden.

Zaterdag 23 Mei 1857:

Zaterdagavond werd ons als eene bijzonderheid vertoond, een ei van een buitengewone dikte en zwaarte, dien morgen door een schippersjongen in de nabijheid van Zwartsluis in het land op eene hoop van sprikken en mos zamengevlochten nest gevonden en aan Zijne tante de Wed. C. Batterdam geschonken. De bast had eene effend blauwe naar het groenachtige gelijkende tint en het woog 37 ½ ned. lood.

Men weet niet van welke vogel dit ei afkomstig is; 't schijnt van een vreemdsoortigen vogel, ten ware het van een zwaan mogte zijn.

Zaterdag 20 Junij 1857:

De Wijk. Als eene bijzonderheid deelen wij meede, dat door een hon van den veldwachter dier gemeente in de nabijheid van de Havixhorst aldaar onlangs 3 jonge vossen achter elkaar uit het hol zijn gehaald, ook zijn door de opzigtger der jagt aldaar 4 jonge vossen uit den grond gegraven een en ander zeer ten genoegen van de aldaar wonende landlieden, welke zeer veel van de rooverijen der oude moervossen te lijden hadden.

Staphorst, 10 April .1858:

Er worden thans hier veel meer kievitseijeren gevonden dan in de laatste verloopene jaren. Dinsdagavond waren bij een opkoper, die daarvan verzending heeft op Amsterdam, verscheidene schotels vol-tas aangebragt. Indien de admpheer milder werd, zouden er volgens beweren van deskundigen nog meer komen.

27 November 1858:

De heer Veening, burgemeester dezer Gemeente heeft gisteren in de nabijheid van de Ligtmis 2 wilde zwanen geschoten, welke een ieder eene lengte hadden van 1 el 6 palm en eene vlucht van 2 el 6 palm, deze beide sierlijke vogels hadden eene zwaarte van 30 oude ponden.

Zaterdag 11 December 1858:

Maandag heeft de jager R. Thalen te Haveltermade een gansarend geschoten, hebbende eene vlucht van meer dan 15 ned. ellen. Dit is eene zeldzaamheid in deze streken, waarom wij het vermelding waardig keurden (wie weet de officiële naam voor gansarend'?)

31 Januarij 1863:

Te Staphorst zat dezer dagen een valk in een hazenstrik verward. Toen zeker persoon naar zijn akker ging, zag hij op eenige afstand het roofdier worstelen en ontdekte dat het in een strik zat. Hij wilde het grijpen, doch het roofdier beet hem gevoelig in zijne hand.

Staphorst, 7 Maart 1863:

Het binnenwater is afgezakt. De hooi- en weilanden komen alrede groen van onder den watermassa te voorschijn. De weibloempjes en de naakte mannetjes bloeijen. De ooijevaars zijn te Rouveen en elders tot deze oorden weder gekeerd en bij het zachte weder zal het niet lang duren, dat de kievitten leggen. Een kooijker te Rouveen haalde verleden jaar over den 8010 stuks eijeren uit Zijne kooi, welke hem de drie tegen een dubbeltje berekend, eene som opleverde van f 267,--. Bij langdurige vorst verslindt zulks een eendenkooij dagelijks een mud boekweit.

Staphorst, 8 April 1865:

Te Rouveen is in eene eendenkooij een gansarend gevangen, die eene vlugt had van 7 voet. Hij was met den eene poot in de klem vast geraakt. Niemand durfde hem levend aanvatten. Men heeft hem daarop moeten doodslaan.

1 December 1866:

Te Den Helder en op andere plaatsen zijn pestvogels geschoten, die overigens in Sieberië en andere noordelijke landen te huis hooren.

29 December 1866:

In Friesland zijn kievitten waargenomen; men wil dat ze de lente aanbrenge. Liefhebbers van schaatsenrijden zijn zeker niet blijde met deze verschijning.

Staphorst, 4 November 1871:

De jagers L. van Strik en H. Boomert hebben dezer dagen eenen vreemden vogel aangetroffen aan den moom der Reest. Verblijd met hunnen buit spoeden zij zich huiswaarts. Niemand der omstanders had zulk een voorwerp ooit gezien. Aanstonds sloeg men eene daar liggende natuurlijke historie, versierd met gekleurde afbeeldingen op; deze maakte het hen duidelijk, dat ze hier hadden den albatros, die te huis hoort op de eilanden der stille Zuidzee. Zijne grootte valt tusschen die eener eend en eene gans. Zijn zwemvliezen kenmerkten hem als watervogel, terwijl zijn krom gebogen snavel zijn natuur als roofvogel openbaarde. Jammer, dat zij uit zucht tot weldoen het merkwaardig dier afhandig hebben gemaakt.

Staphorst, 9 Maart 1872:

Het seedert eenigen dagen bestaande schoone lenteweder doet de boomen en struiken van bladeren voorzien. Het vederkoor begint weder hare zomer

bewegingen aan te vangen. De ooijevaar en andere trekvogels beginnen te arriveren. Eerstgenoemde vogel trok reeds zaterdag (2 maart) over onze streek.

Staphorst, 19 Junij 1872:

De plaggenstikkers waren dezer dagen zoo gelukkig dat ze 3 halfvolwassen vossen doodden in den kropjesberg (= op 't Schot tegen De Vledders aan) eb het hondje van K. Pot overmandde in zijne buurt 3 marters, zijnde eene moeder en twee jongen. Een en andermaal hadden ze in den nacht de kippen van den stok gejaagd en doodgebeten. Het is een wild gedierte, dat tot de kwaadaardigste soort behoort.

30 December 1874:

Als eene zeldzaamheid wordt uit Dalfsen berigt, dat bij de buitenplaats van den baron Palland te EERde bij Ommen drie floweinen zijn geschoten, een soort wild, welke men in den omtrek zeer zelden aantreft, zij zijn voor ruim f 25,--verkocht. (floweinen = steenmarters)

Nijveven, 3 November 1875:

Als eene zonderlinge speeling der natuur moet worden aangemerkt, dat alhier dezer dagen een witte spreeuw is geschoten. Sommigen die zich onledig houden met het bestuderen der gaande, komende en kruipende creaturen, voorspellen uit de verschijning van dit onschuldig schepseltje een zeer strenge winter.

14 Januarij 1880:

Door den heer G. de Rijk te Tegelen zijn vrijdag in één zijner bosschen 2 wolven ontdekt, waarvan één tamelijk grote door hem geschoten is. De andere is ontkomen.

28 Februarij 1880:

Te Naaldwijk heeft zich reeds een ooijevaar getoond.

12 Mei 1880:

Naar matige berekening zijn gedurende de maan April voor ruim f 3000,-- aan kievitseijeren uitgevoerd van Texel. De kieviteijeren bleven dit jaar bijzonder duur, wat ongetwijfeld aan het verminderen der kievitten op Texel moet worden toegeschreven.

16 juni 1880:

De Wijk. Als eene bijzonderheid van hier kunnen wij melden, dat door den heer A. EEmten, alhier dezer dagen een eekhoortje is geschoten, een diersoort dat men hier zelden aantreft.

7 Julij 1880:

In de gemeente Rosmalen heeft men bij den pastoor de jonge ooijevaars gestolen. Een der jongen hebben de dieven in het nest achtergelaten. Naar men zegt, vertoeven daar in die omstreken personen, die als agent optreden, om de jonge ooijevaars tegen f 5,-- opkopen en ze vervolgens naar Engeland zenden.

13 November 1880:

Hoort men over het algemeen de zonen Nimrods klagen over de schaarsheid van het wild, als eene bijzonderheid kunnen wij van hier melden, dat door den heer M. Eemten te De Wijk onlangs nog drie patriizen in één schot zijn geschoten. Voor zeker wel eene zeldzaamheid in deze tijd.

1 Junii 1881:

Te Rosmalen trof de bliksem het ooijevaarsnest bij de pastorie, één der vogels die bij hare jongen de wacht hield werd uit het nest geschroeid en naar omlaag geworpen terwijl de 4 jongen ongedeerd bleven en de boom werd gespleten. Te Rozenburg werd eene bouwschuur getroffen terwijl de ooijevaars die erop nestelden, gedood zijn.

Staphorst, 25 October 1882:

Als bijzonderheid kunnen wij berigten, dat door R.K.L. alhier gepasseerden vrijdag in een zijner aalfuiken een groote otter is gevangen.

14 Junij 1856

De Weerweide neemt in de gemeente Staphorst een zorgwekkend aanzien. Uitgenomen, dat er wel 20 aan bezweken zijn, blijven er nog wel 30 laborerende. Men meent, dat men thans die onheil aanbrengende plant ontdekt

heeft, en is men ijverig die uit te plukken. Daarenboven, zijn er vele koeijen, oldgalgen, gestorven, tengevolge der bestendig natte weide in den voor-gaanden zomer.

Wie weet antwoord op de volgende vragen.

Wat is de weerweide voor plant?

Wat bezwijkt er aan deze plant?

Wat zijn oldgalgen?

Bestaat deze plant nog?

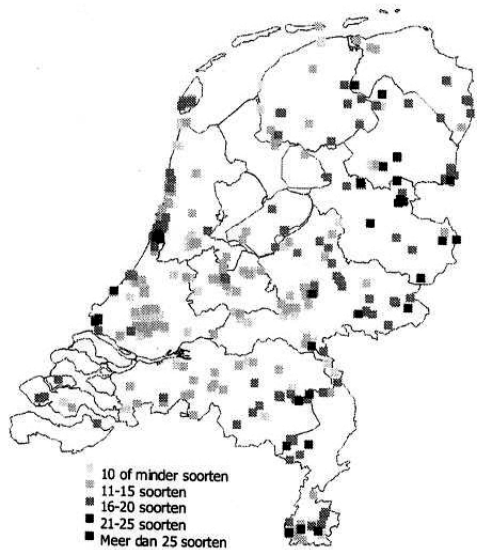
Weet u misschien een antwoord op een van deze vragen, meld het dan bij een van onze redactieleden.

VLINDERWERK GROEP

De Vlinderwerkgroep van de natuurbeschermingsvereniging IJhorst-Staphorst e.o. houdt elk jaar een onderzoek naar het aantal soorten vlinders. Deze tellingen worden doorgegeven aan de vlinderstichting.

Bijgaand kaartje geeft de ligging van de routes aan. Tevens is aangegeven hoeveel verschillende soorten er in 2005 per route zijn waargenomen. De figuur laat duidelijk zien dat West-Nederland (met uitzondering van de duinen) minder soorten heeft dan het oosten van het land.

Net als vorig jaar hadden slechts vier routes meer dan 25 soorten. Topper was weer de route op de Sint Pietersberg bij Maastricht met 28 soorten, 4 minder dan vorig jaar. Andere soortenrijke routes waren de 'Zoere Grachten' bij Staphorst (Overijssel) met 27 soorten en Leemskuilendijk – Wim Vloetpad bij Bakel (Noord-Brabant) en Oosterduinrel (AWD Duinen, Noord-Holland) met 26 soorten.

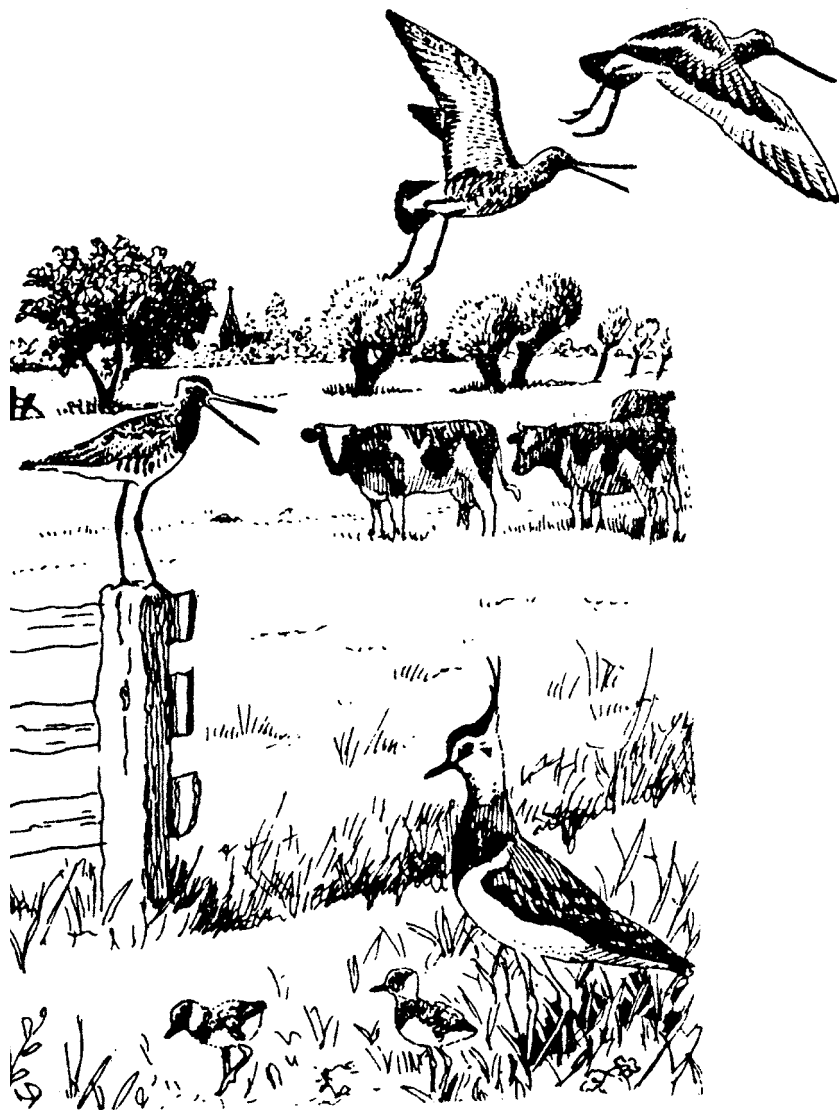
Ligging van de algemene routes in 2005 en het aantal soorten per route.

De vlinderwerkgroep

EXCURSIE NAAR DE VELUWE OP 11 JULI 2006

Op 11 juli jl. is een excursie georganiseerd naar de Veluwe. Hier hebben ruim 20 mensen (jong en oud) aan meegedaan. We werden rondgeleid door een boswachter van Staatsbosbeheer. Het was de bedoeling, dat we wilde zwijnen zouden gaan zien. Helaas, dat is niet gelukt. Omdat de jacht geopend was, waren de wilde zwijnen schuw geworden en hebben ze zich wijselijk niet aan ons vertoond. Wel hebben we verschillende wroetplekken van ze gezien en een heerlijke modderpoel, waarin ze “wassen”. Ze laten de modder na een modderbad goed opdrogen. De opgedroogde modder wordt er vervolgens afgeschuurd aan bomen. Gevolg is dat het aanwezige ongedierte, samen met de hard geworden modder, verwijderd wordt. Toch hebben we ook nog wel wild gezien. Een aantal moeflons waren op wat grotere afstand te zien, evenals damherten en reeën. Toen de boswachter ons uitleg gaf bij een zoutliiksteen was er een grote geluksvogel in ons midden. Omdat hij wat in de bos liep rond te scharrelen vond Herman Smit een afgeworpen gewei van een damhert. Hij kreeg toestemming van de boswachter om dit gewei mee te nemen. Uiteraard moest dit even voor het volk worden vastgelegd. Onderstaand ziet u de trotse eigenaar van het gewei: Herman Smit.

Dit blad is bestemd voor een ieder die belangstelling heeft voor de Natuur en het behoud daarvan.